

GRIČKI TOP

Među brojnim zagrebačkim znamenitostima svakako posebno mjesto zauzima *Grički top*, koji nas svojim pucnjem svakodnevno podsjeća da je podne. Smješten je u kuli Lotrščak, koja je podignuta još u 13. stoljeću i predstavlja jednu od najstarijih i najsčuvanijih kula srednjovjekovnog Gradeca.

No znate li da je, kako legenda kaže, zahvaljujući samo jednom hicu iz topa Zagreb uspješno obranjen od osmanlijskog napada? Prema toj davnjoj priči, Hasan – paša Predojević predvodio je opsadu utvrde Grič, u kojoj se nalazila kula Lotrščak s topom postavljenim na najvišem prozoru. I tim hicem – točno u podne – na turski tabor koji se nalazio preko Save, raznijet je pijetao što ga je kuhar na pladnju nosio paši. Uplašeni bukom topa Turci su pobjegli i više nikada nisu pokušali napad na tu neosvojivu utvrdu.

Inače, zahvaljujući inicijativi nekadašnjeg gradskog vijećnika Đure Deželića, Zagreb polovicu dana pucnjem iz Gričkog topa obilježava još od 1. siječnja 1877. Kroz sve ove godine jedini prekid bio je od kraja Prvog svjetskog rata, 1918. pa do 1926. Zgodno je znati i da se top prvobitno nalazio u zgradi Kraljevskog zavoda za meteorologiju na Griču, a potom je početkom prošlog stoljeća premješten u kulu Lotrščak. Zahvaljujući očuvanju te lijepo tradicije slobodno se možemo pohvaliti da je Zagreb jedini grad koji na taj način obilježava polovicu dana!

lako bezopasan, pucanj snage od 130 decibela nerijetko se može čuti i južno od rijeke Save, a manevarsko streljivo – barut zalijepljen u slojevima kartona – se u listićima rasprsnje nakon oko 150 metara. Do sada peti po redu, brdski top Howitzer, kalibra 76 milimetara, proizveden je 1943. godine u Sjedinjenim Američkim Državama, a u Zagrebu je od 1987. godine kao poklon za Univerzijađu.

No u ovoj priči o iznimnoj zagrebačkoj atrakciji posebno mjesto imaju generacije topnika. Jer samo zahvaljujući njihovom trudu i svakodnevnoj točnosti upravo u podne nam se oglasi poznati pucanj.

lako se na ovom poslu treba zaboraviti na nedjelje i blagdane, kako kaže naš današnji topnik Alem Tutundžić, kod prijave na ovo radno mjesto nije bilo puno razmišljanja jer upravo je ovakav posao priželjkivao. Dodaje kako je, uz obuku, sve tajne i ljepote ovoga zanimanja učio od najboljega – nažalost pokojnog, dugogodišnjeg topnika Stjepana Možara.

Svjestan da je i sam već postao dio atrakcije, naš topnik Alem iskustva i posebnosti svog posla rado podjeli s brojnim posjetiteljima i turistima. Jer upravo se on može pohvaliti da jedini u Hrvatskoj nosi naziv *topnik Gričkog topa*! I zato iskoristite priliku da pri obilasku izložaka Zagrebačkog holdinga, kod postava GSKG-a i sami izravno čujete brojne zanimljivosti i anegdote s njegovog posla.